

A BMF Hírlevél 2008. októberi, novemberi és decemberi számai áttekintést adnak a 110 éves jubileumát ünneplő BMF Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar történetéről, múltjáról és jelenéről.

A Kandó Iskola 110 éves története 2.

Az iskola életében igen jelentős változást jelentett, amikor a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletére az 1941/1942-es tanévben megnyílt az intézmény falai között a villamosipari középiskola. Ezzel egyidejűleg az iskola felvette Kandó Kálmán nevét. Így az elnevezése „**Magyar Királyi Állami Kandó Kálmán Villamosipari Középiskola**” lett. Ez az esemény mérföldkő az intézmény életében.

A villamosipari középiskolában a képzési idő 4 év volt. Változást jelentett még, hogy a felső tagozatot átszervezték, szakosítást hajtottak végre és létrehozták az erősáramú villamosipari, a gyengeáramú villamosipari és a műszerészipari osztályt. Vigh Bertalan igazgató szorgalmazta a főhatóságnál, hogy a felső tagozatból főiskola legyen. A tantervet ennek megfelelően módosították is úgy, hogy 1944 szeptemberére, mikorra az első középiskolai osztály felnő, főiskola legyen a felső tagozatból. De a háborús események miatt ez a terv nem valósulhatott meg.

1941-től négyféle tagozat működött az intézményben:

- villamosipari középiskola, nappali, esti tagozaton 4 év tanulmányi idővel,
- mechanikai és elektromosipari szakiskola 3 év tanulmányi idővel,
- felső tagozat 2 év tanulmányi idővel, erősáramú villamosipari, gyengeáramú villamosipari és műszerészipari szakon,
- esti villamosipari felső tagozat 4 év tanulmányi idővel.

E tagozatokon kívül mintegy 9-11 féle villamosipari irányultságú tanfolyam és a 3 éves rendőrségi rádióműszerész szaktanfolyam működött az iskolában.

Az intézmény tanárai rendkívül jól képzettek és nagytudásúak voltak. Mind az elméleti, mind a gyakorlati órákra, de különösen a felső tagozatú képzés magas színvonalú tanóráira egykori hallgatóik több évtized elmúltával is emlékeznek. A tanárok felkészültségét jelzi, hogy gyakran publikáltak szakmai folyóiratokban. Némelyikük sikeres – több kiadást megért – könyvet is írt.

A második világháború eseményei miatt megszakadt a színvonalas munka. Az ostrom után visszaszállingózó tanárok és diákok romeltakarítással és rendcsinálással kezdték meg az új életet.

Az 1945/1946-os tanévet **Magyar Állami Kandó Kálmán Műszaki Középiskola** néven kezdte meg az

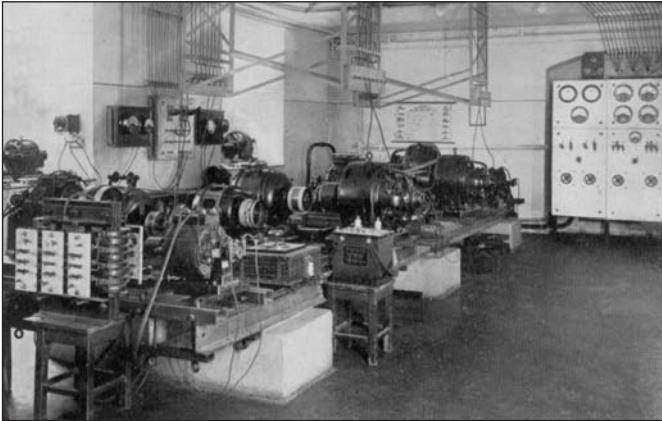
intézet. 1949-ben nyugdíjba vonult Vigh Bertalan igazgató. Helyére **Sashegyi Ede** okl. gépészmérnök került, aki 1949-1953-ig volt igazgatója az iskolának. Az 1948/1949-es tanévvel megszűnt a szomszédos Zrínyi Miklós Gimnázium a Tavaszmező utca 17. szám alatt. Az épületet a Kandó Kálmán Ipari Gimnáziumnak adták át. Ezt az iskolai célra tervezett kétemeletes épületet 1894-1896-ig építették fel Wellisch Alfréd műépítész tervei alapján, eklektikus stílusban.

Az iskola felettes hatósága 1950-től a Kohó- és Gépipari Minisztérium volt. Ez évben egységes technikai rendszert hoztak létre az országban, így iskolánk is – gyakori névváltoztatás mellett – technikumként működött. 1957. szeptember 1-től **Kandó Kálmán Híradás- és Műszeripari Technikum** lett a neve.

A technikai képzési forma iránt igen nagy volt az érdeklődés, a jelentkezők száma évről évre nőtt. Az 1957/1958-as tanévben majdnem tízszeres volt a túljelentkezés, szigorú felvételi vizsga árán csak a legjobbak jutottak be az iskolába. Ez biztosította az eleve magasabb felvételi és oktatási színvonalat. Mind az elméleti, mind a gyakorlati képzés igen magas szintű volt. Az 1950-1960-as években az ország legnívósabb műszaki középiskolájának számított a Kandó Technikum. A végzett hallgatók 55-60%-át felvették valamilyen felsőoktatási intézménybe. Elmondható, hogy második fénykorát élte az iskola 1957 és 1962 között.

Nappali, esti és levelező tagozaton folyt a 4 évfolyamos képzés. Az esti és levelező tagozaton nem volt műhelyoktatás, csak laboratóriumi gyakorlat. A tanulmányok végeztével a hallgatók képesítő vizsgát tettek. Mindhárom tagozat egymással azonos értékű oklevelet adott. A tanév befejeztével, július-augusztus hónapban 4 hetes, kötelező termelési gyakorlaton vettek részt a nappali tagozatos hallgatók valamelyik ipari üzemben. Az iskolai műhelyekben számos önálló gyártmány (táskarádiók, lemezjátszók, személyhívók, televíziók) született, melyek a tanárok konstrukciói voltak és a diákok készítették el ezeket.

Számos elektrotechnikai irányultságú tanfolyam indult felnőttek számára azzal a céllal, hogy rövid idő alatt egy-egy szakterületen pontos gyakorlati ismereteket szerezzenek a hallgatók munkahelyi tevékenységük érdekében.

Az 1957/1958-as tanévben kezdte meg működését az **Optikai és Finommechanikai Technikum**, esti tagozaton, 1958-tól a levelező, majd 1959-től nappali tagozaton is. Ez a szak a Magyar Optikai Művek és a Gamma Művek számára nevelt technikusokat.

A Kandó Technikumnak az iskola oktatási profilját kifejező emblémája volt. Ezt az emblémát a diákok jelvényként viselték az egyensapkájukon és az embléma látható a korabeli évkönyvek címlapján is.

Az egységes technikumi rendszer bevezetésekor az országban több gépipari technikum vált villamosiparivá, de újakat is létrehoztak. Így Óbudán, a III. ker., Nagyszombat utca 19-ben lévő nagy múltú Árpád Gimnázium épületében létrehozták az **Erősáramú Ipari Technikumot**, mely 1955-től felvette Bláthy Ottó nevét, valamint a XIII. ker., Üteg utca 15-ben **Villamosenergiaipari Technikumot** alapítottak. Történetünkben azért van helyük, mert később beolvadtak a Kandó Iskola szervezetébe.

1962-ben kormányrendelet írta elő, hogy újonnan létre kell hozni a **Felsőfokú Híradás- és Műszeripari Technikumot**, a **Felsőfokú Villamosgépipari Technikumot**, valamint a **Felsőfokú Villamosenergiaipari Technikumot**, budapesti székhellyel.

Iskolánkban 1962. szeptember 1-jén indult meg a felsőfokú technikum esti tagozatán a képzés 7 féléves tanulmányi idővel, híradás-, műszeripari és automatika szakon. A nappali tagozatú képzés 1963. szeptember 1-jén kezdődött - 6 féléves képzési idővel - a híradásipari szakon, majd 1964-től a műszeripari és automatika szakokon. Az új intézmény a középfokú technikumokkal egy épületben, közös igazgatással és eszközállománnyal, de független tantestülettel működött. Így léte-

sült a Kandó Technikum mellett a Felsőfokú Híradás- és Műszeripari Technikum, a Bláthy Technikum mellett a Felsőfokú Villamosgépipari Technikum és az Üteg utcában a középfokú technikum mellett a Felsőfokú Villamosenergiaipari Technikum. A középfokú technikumok 1968-ban végleg megszűntek.

A Felsőfokú Technikum igazgatója 1962-1964-ig **Horváth János** szakmérnök, 1964-1969-ig **Dr. Balkányi György** okl. villamosmérnök volt. Az átmeneti jellegű oktatási szervezetben a képzés már főiskolai jellegűvé vált. Nem tanítottak közismereti tárgyakat, a hallgatóknak félévente kellett számot adniuk tudásukról beszámoló, kollokvium, vagy szigorlat formájában. Az iskola fejlődését mutatja, hogy 1967-ben megindult az alkatrész-technológiai, majd 1968-ban a számítástechnikai szak is. Nagyarányú építkezések indultak meg az intézmény mindegyik telephelyén.

Intézményünk történetében a legnagyobb jelentőségű változás 1969. március 4-én következett be. Megjelent a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1969. évi 6. számú törvényerejű rendelete a **Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola** létesítéséről.

A főiskola feladata lett a híradásipari berendezés- és készülékgyártás, a műszeripari és automatika berendezés és elemgyártás, a híradásipari alkatrészgyártás, a villamosgép- és készülékgyártás, üzemeltetés, karbantartás, a szabályozott hajtás-, vezérlőberendezés gyártás, üzemeltetés, karbantartás munkafolyamatainak irányítására alkalmas szakemberek képzése. A főiskola a Gyengeáramú és az Erősáramú Karokra tagozódott.

Krasznainé Kováss Enikő
okl. könyvtáros

A gazdag történelmi múltat a 2008. november 6–7-én Józsefvárosban megrendezésre kerülő „110 év a műszaki képzés szolgálatában” nemzetközi konferencia mutatja be.